

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 40 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tritopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se čena primerno zmanjša.

Rekopisli se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemai nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 132.

V Ljubljani, v torek 10. junija 1884.

Letnik XII.

Pred volitvami v deželni zbor štajarski.

iz Štajarskega, 9. junija.

Štajarski deželni zbor je bil s cesarskim patentom od 29. maja razpuščen in volitve novih deželnih poslancev so že razpisane. Kmetski volilci volijo 15., mestjani in trgovinski zbornici 17. in veliki posestniki 19. julija. Voliti bo treba 60 poslancev; kmetske občine jih volijo 23, mesta, trгови in trgovinski zbornici 25 in veliki posestniki 12. Zraven teh poslancev še sedijo v deželnem zboru vseučilišni rektor in knezoškofa Sekovski in Lavantinski, tako, da je v zboru vseh 63 glasov. Zdaj smo bili Slovenci zastopani po 8 poslanih kmetskih občin. Nadjamo se, da teh 8 sedežev obdržimo in še morebiti par mestnih sedežev pridobimo, ker je zdaj volilni red toliko spremenjen, da smejo tržani doma voliti in se je volilna pravica podelila vsem, ki 5 gld. cesarskega davka plačujejo. Veliko posestvo so do zdaj vedno zastopali liberalni poslanci, dasiravno liberalna zmaga zavisi le od par glasov. Ko bi se veliki hišni posestniki izbačili in bi vladi kaj mar bilo na tem, bi v ti skupini čisto lahko zmagali konservativci.

V mestih in trgovinskih zbornicah so do zdaj tudi zmagovali le liberalni strankarji in tako bo menda tudi v prihodnje ostalo, razun če na enem ali dveh krajih zmagajo slovenski kandidati.

Kmečke občine so na nemškem Štajarju razun enega do zdaj zastopali konservativni Nemci, na Slovenskem Štajarju pa narodni Slovenci. Te sedeže morajo Slovenci tudi v prihodnje obdržati in če bo mogoče še nekatere v spodnje-štajarskih mestih pridobiti. Marljivo „Slov. društvo“ je prevzelo skrb, da se se s sporazumljenjem volilcev po vseh krajih postavijo zmožni in zanesljivi kandidati, narodnjakov sveta dolžnost pa je, da vsaki v svojem krogu po mogočnosti zá-nje dela.

Največ truda bode treba v Mariborski in Brežki okolici, kajti v teh okrajih imajo naši nasprotniki največ vpliva, ker je kmetsko ljudstvo še ali premalo vzdranjeno ali preveč odvisno. Tukaj je toraj tudi treba nevedne poučevati, zaspane dramiti in zapejlane na pravo pot spravljati. Čisto brez truda in

dela pa tudi v drugih volilnih okrajih ne bo, zlasti ondi ne, ker se je nepotrební „Schulverein“ vgnjezdil. Vendar upamo, da bo nam složno delovanje narodnjakov na vseh krajih pripravilo sijajno narodno zmago 15. in Bog daj tudi 17. julija. V to pomozi Bog!

Rusija pa krščanstvo.

(Konec.)

Doslej še vedno gledamo na zahodno Cerkev s takšno vražjo nezaupljivostjo, s kakoršno so se protivili naši predniki nekdanji zapadni omiki. Ako bi oni ne bili premagali v sebi te gabnosti in ne stopili v zvezo z olikano Evropo, ne eksistovala bi sedaj Rusija kot zgodovinska moč, kot pravi in važni člen historične rodbine človeštva; zato pak, ako se ne odrečemo našega verskega razkola (samozasebnosti) in predsodkov, se tudi Rusija ne zamore pokazati kot svetovno-verska moč, ki bi zamogla služiti splošnemu poklicu krščanstva.

Imamo pred seboj novo nalogo narodovega duha. Tej spravi je potrebno dvojnato sodelovanje, tako od strani nas samih, cerkvenih in društvenih rabotnikov, kakor tudi od strani vlade. Od nas se zahteva raznoliko prisposobljenje k bolj krščanskim nagledom, bolj pravično sodečim gledé katoliškega zahoda. Od vlade pa se zahteva pred vsem, da bi za zmiraj in popolnoma bile odpravljene one preškode in ovire, ki so odpravile naši cerkvi zdatni vpljiv zahodne Cerkve; nastane naj, da bi se povrnila veroizpovedanju prava svoboda, brez ktere je versko življenje nemogoče.

Bojimo se katoliške propagande. Toda daleč pogubnejše bi bilo, ko bi se ta verska propaganda srečala pri nas ne z verskim, marveč zgolj policijskim po robu postavljanjem, in bi po tem takem naša verska pravost (za kolikor smo pravi) ne našla boljšega orožja, kakor zgolj kriminalni kodeks in cenzuro prisiljivosti.

Bati se katoliške propagande, to znači, ne verjeti v notranjo moč naše cerkve; ali ako ona potem takem ne poseda sama te notranje moči,

zakaj je treba potem se postavljati za-njo v obrambo? Če pa spet verujemo v skrito notranjo moč vshodne cerkve in ne dopuščamo domišljiji, da bi ta cerkev zamogla biti polatinjena, za to smo vsled tega, da bi se ta skrita moč zamogla objaviti, dolžni hrepeneti po odprtem, svobodnem in delavnem združenju s cerkvenim svetom zahoda.

Pravo domoljubje se ne straši katoliške propagande, kakor se ni vstrašil vladne moči normandske, kakor se ni zbaló šole nemške. Prava vera ne pozna bojazni, prava ljubezen ne prenaša brezposlednosti in otrplosti; ona zahteva istinitega in ozaljšajočega čina. Na tak način je v početku našega zgodovinskega življenja ljubezen do domovine pripomogla k spoprijaznenju z vladarstvenim redom, ki je bil domovini čez vse potreben; v časih Petra Velikega in Lomonorova je ljubezen do domovine se objavila s poprijaznenjem vpeljane kulture, ki je bila tako močno potrebna naši očetnjava. Sedanji stan razvoja naroda in narodne potrebe stavljajo pa sedaj na prvo mesto opravke, ki je dosti višji in važnejši nego vladarstveni red in društvena kultura. V ime Rusiji toraj, iz ljubezni do nje, t. j. za višje nje osrečenje, smo dolžni biti vdani ne ruskim (v tesnobnem, egoističnem pojmu) interesom, marveč splošnemu interesu Cerkve, — on je, ki tvori najgloblji in konečni interes Rusije.

Naši predniki so nam zapustili vzvišenejši del delavnosti. Njim je trebalo posvečati svoje brige in dela v prid gospodarstvenega reda in notranji društveni omiki, t. j. takšnim opravkom, ki niso zedinjeni brezposredno z višjim ciljem človeka in krščanskega naroda. S tem svojim nižjecenim delom so nam pripravili in pokazali kako treba dvigniti v upadku se nahajajočo stvar, v kateri se pravi narodni interes naravnost zliiva s splošnim interesom verskim. V ime tega narodnega čutila, z obzirom na osrečenje naroda, treba nam je pomišljati na to višjo vsečloveško srečo, ktero vzima v spomin naša cerkev v svoji liturgiji, ko prosi: „za mir celemu svetu, za blagovsneh svete božje Cerkve in za zedinjenje vseh.“

Podavajoč toraj v bornem prevodu te pomenljive izrecila tudi Slovincem, sklepam z istim dopisnikom, „naj bi jih vsi zapadni in poludnevno-zahodni Slo-

LISTEK.

Naši pravoslavni sosedje in njih služba božja.

(Priobčil Pavel Krámer.)

V ponedeljek je bilo, 5. majnika tekočega leta, ko zvem, da imajo „pravoslavci“ — to je nezedinjeni s sv. katoliško cerkvijo — slaviti na Bojancih v podružnici župnije Marindolske, „Jurjevo“, kakor oni zovejo, ali po naše praznik sv. Jurija. Ker mi je ravno dopuščal čas in kraj, ne više od jedne ure oddaljen, napotim se tudi jaz tja, da vendar ogleдам nošo in običaje tega naroda, zlasti pa me je vleklo še, da vidim tudi obrede njih pobožnosti. Nisem hodil še dobro uro po prijetni lozi, ki je lastnina g. barona Apfaltrerna, kar začujem iz bližine prijetno doneči glas, sicer malega zvona, kličečega k službi boji — in že sem tudi skoro zagledal malo cerkvico na prijaznem holmcu zraven

precej obširne vasi Bojancev, ktere lastniki in prebivalci so izključljivo vsi pravoslavci, dasi spadajo pod politični okraj Črnomelj in občino Adleško.

Tjekaj prišedši, stopim v „bertijo“ k Lukiču, kateri je najpremožnejši v tem selu; sodijo ga na 40 do 50 tisočakov. Ko mi je le-ta postregel z izvrstno kapljico, opazim skoro, da dohaja po poti „pop“, mlad postaven mož, s črnimi, do vratu segajočimi lasmi in enake barve kratko brado, ter jako bistrega obraza. Tudi on krene v „brtijo“. — Kaj, hudimana, mislim, bo li ta pred mašo „fruštkal?“ — Ali čast njemu, ni došel iz tega namena, temveč zato, ker je bil že nekde zvedel, da sem jaz tam, došel me je pozdravit; nisva se še namreč videla, ker je pred malo časom še le dospel v Marindol kot župnik in dasi je Marindol le malo nad pol ure oddaljen od nas, vendar ni bilo priložnosti, da bi se bila sešla. Ko sva stopila drug pred drugo — govori srbsko-hrvaško — odšel je on skoro, pripravljat se za mašo, jaz pa sem imel ta čas priložnost ogledovati dohajoči, ta krepki narod. Ti ljudje so kaj čvrsti in močni, podobni našim vrlim

Gorenjcem. Možki so veliki in navadno črnih, dolgih las, rujavega obraza in svetlo-črnih oči; obleko imajo podobno Hrvatom in Belokranjcem, le „pruštohe“ imajo navadno iz črnega sukna in na „lajbelcih“ silo veliko gumbov, navadno po tri in tri skupaj. — Ženstvo ni jako veliko, vendar pa sem opazil med njimi nekatere prave gigantije, da so bile gotovo višje od mene — toda videti je jako modro; nisem opazil, da bi se norčevale na poti v cerkev ali smijale, kakor je pri nas na Kranjskem grda navada.

Ko je prišel čas, napotil sem se v cerkev tudi jaz z nekim prijaznim gospodom iz Črnomlja, ki je tudi pravoslaven, ter je prišel počastiti sv. „Džoržija“ — kakor oni velijo — in stopim v cerkev. Tam bilo je le še malo ljudstva zbranega, v cerkvi namreč — zunaj so čakali, kakor je pri nas po deželi navada. Cerkev je majhna, kakoršne so pri nas navadno podružnice, ter je silo primitivna. Zdelo se mi je, stopivšemu va-njo, kakor bi bil prišel v kako malo čitalnico, kjer se ima vršiti kaka predstava, kajti tam vidim prostor, pregrajen z leseno

vani z bratovskim čutilom globoko zapisali v svojih srcih", ker se sme smelo reči, da jih je izbudila in na dan spravila le priprošnja naših velikih in svetih vseslovanskih apostolov ss. Cirila in Metoda! Le prosita tudi še nadalje za nas; o prosita tam pri Bogu za Slovanstvo!

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. junija.

Notranje dežele.

Deželna zbornica Goriški in Poreški sta včeraj pričela svoje zborovanje.

Kakošnih sredstev posluževala se je „irredenta“ po Istri, zlasti v Koparskem okraju pri volitvah v Pomjanu, kaže nam žalostni dogodek, ki ga nam prijatelj našega lista od tam poroča. Je namreč tamkaj kukovica slovenskega rodu, ki ima gostilno in si vsled tega od žuljev domačinov redi izdajalsko svojo kri. Ta grdun in sramota svojega naroda, je neki tjakaj prihajajoče volilce pregovarjal: „ma kaj hočete voliti tiste šklavarje, ki ga delajo za Avstrijo; ma ga nima več nego samo še malo let, da ga bo Avstrija tuki gospodar, potem pak pridejo patrioti Talijani in gorjé ga Vam bo!“ Tako toraj!? Na tak način se postopa proti volilec domačinom, ki se v popolni zavesti svoje dolžnosti na volišči shajajo, da bi jo storili, kukovica pa, ki ni vredna, da božje solnce na njo sijje, si predrzne v domači deželi agitirati za tujega vladarja, za tuje ljudi, ki v deželi nimajo niti najmanjše pravice, in o katerih je znano, da že dolgo dolgo po tistih krajih zaljubljeno gledajo! Prepričani smo, da bodo naši bratje primorski in isterski Slovenci sedaj pač vedeli, kdo da je njihov prijatelj. Vsled takih poročil jim ne moremo dati boljšega sveta, kakor: „Ne hodite s krvavo zaslužnimi novci h takim ljudem ne po sol in ne po olje, še manj pa po vino ali druge manj potrebne reči. Tudi če Vam je treba kakega ovinka napraviti, ga rajši storite, kakor da bi „irredento“ podpirali. Le tako bote take ljudi strahovali in jih sčasoma učili patriotizma. Kdor se je javno kazal sovražnika naše narodnosti in sovražnika cesarja samega in njegove rodovine, tak človek je obče nevaren in podpirati ga bi bilo jako nespametno. Sicer bode pa izdajavec svoj račun pred gosposko delal, kajti orožniki so ga vklenili in v Kopar odpeljali.

Iz Trsta se čuje novica, ki jo radi verjamemo, če tudi za njeno resničnost ne prevzamemo nobene odgovornosti. Pravijo namreč, da so se na Dunaji v trgovinskem ministerstvu pričele priprave, ki na to kažejo, da bodo parobrodno društvo „**avstro-ogerski Lloyd**“ spravili pod državno oskrbnitvo, kar bi bilo popolnoma prav. S tem bi se „irredentovski“ kači z devetimi glavami strla ena njenih srednjih toraj poglavitnih glav, ki nikdar več ne zraste, ako se stáre ali pa odseka. Lloyd je za avstrijsko pomorsko trgovino ravno tako imeniten in pomenljiv, kakor jadransko morje samo in daje tisoč in tisoč ljudem v Trstu dober zaslužek in kruh. Ker so se pa letos okoli novega leta čule neopravičene pritožbe, da Lloyd in z njim trgovina hira, treba je stvari na žilico potipati in to bo pač najbolje, ako ga država prevzame v svoje opraviništvo.

Volitve v deželni zbor bukovinski imeli bodo 8. julija kmetiške občine, 10. julija mesta in trgovinska zbornica, 14. julija pa velikoposestniki.

Na vso moč se na to dela, da bi se v Avstriji zboljšala obrtnija in rokodelstvo. Napravila se je dolga in lepa nova postava v dotičnem smislu, postavili so se obrtnijski nadzorniki, ki bodo posamične obrtnijske podjetja nadzorovali, da se bo vse

po postavi vršilo. Ti možje so se zbrali nedavno na Dunaji, kjer so se soglasno izrekli, da če hoče njihov posel pravi pomen zadobiti in v resnici plodonosen postati, mora se jih najmanj vsaj še enkrat toliko imenovati, kolikor jih je sedaj. Tovarn in družih obrtnih zavodov je preveč, nadzornikov premalo. Dalje so v Brnu na Moravskem binkoštno praznike sklenili, da naj se vsako leto skliče obrtniški tabor. Letošnji bo 7. in 8. septembra na Dunaji, kar pa ne bo nič drugega, kakor demonstracija za nemško narodno idejo, toraj naj bi se ga noben Slovan ne vdeležil.

Miškatovič, jako odličen člen **narodne stranke hrvaške** oglasil se je zopet stikajoč ondašnje narodne razmere. On pravi, da nikakor ni mogoče vzajemno postopanje na podlagi pravega sporazumljenja med obema strankama; ki zastopate opozicijo. Kdor je do sedaj še o tem dvomil, prepričal se je o Karlovški slavnosti na binkoštno praznike, da s Starčevići ni mogoče nobenega sporazumljenja. Ti ljudje prostosti ne poznajo v drugi podobi, kakor v onej najbolj divje razposajenosti in nikakor ni misliti, da bi se kedaj spreobrnil in pametno misleči postali. Velika sreča za hrvaško deželo je toraj to, da se je narodna stranka zopet vkoreninila in ojačila, da ima trdno stališče pod seboj. Blagor naroda ji je bila že od nekdanj in ji je še danes najvišja postava. Narodna stranka dobro vé, da se mora hrvaški narod pogrezniti v brezno mlakužo, ako bi nastopil pot, na katero ga po vsi sili njegovi nasprotniki zavleči skušajo; nasprotniki so mu pa vse stranke, ki so se oprijele skrajnosti.

Preteпов in pobijan ljudi zarad volitev na **Ogerskem** še vedno ni konca ne kraja. Kandidat krajne levece, Ignac Helfy, skušal je v Szolnoku govoriti; nagnali so ga pa tako s kamenjem in s palicami, ki so jih jeli v toliki meri proti njemu vihtiti, da se mu je najbolje zdelo, kopita pobrati. Bežal je v neko zasobno hišo, kjer je še le po daljšem odmoru na dvorišči dalje govoril. V Št. Gottardu preteпali so se do krvavega, kamnje je po zraku letalo, kakor toča v hudi nevihti. Ker v Kološu neredi še vedno trajajo, namestil je nadžupan po vseh hišah vojake, kar se je pa mešanom silno za malo zdelo in so zarad tega poslali k njemu deputacijo, naj bi vojake zopet odpravil. Ker je bil pa nadžupan trdovratnega srca, obrnili so se brzojavno na ministra notranjih zadev. Kakošen odgovor so dobili, nam ni še znano. Iz drugih krajev so pa zopet prebivalci prosili za vojake, ker jim neki drugače ni moč shajati z razgrajalci.

Volilna borba na **Ogerskem** ima dve stranki. Po mestih, zlasti pa v Budapeštu je mlačna, ker obe stranki ste taki, da nobena ni niti topla niti mrzla. Po kmetijskih občinah pa zopet tako silna in ognjevitá, da še nikdar ne. Madjari so po deželi drug drugemu boj napovedali in sedaj se stranke med saboj mlatijo, da je groza. Miru ni drugače mogoče vzdržati, kakor z vojaško in orožniško silo in še te nimajo zadosti. Vojaški zapovedniki so privolili, da smejo politične oblasti vse vojake, ki za vojaško službo niso neogibno potrebni, za stražo vzeti in še teh ni zadosti. Več ko 40 okrajev je brzojavilo Tiszi po vojaško pomoč. Da se ne vname medsobojna državljanska vojska, sklicali bodo Honvede pod orožje. Tega še vendar svet ni doživel, da bi se za varstvo volilne svobode v domači deželi vojaki pod orožje sklicali.

Vnanje države.

Srbska skupščina odobrila je vže naprej vsak korak, ktereга bi srbska vlada proti bolgarski gledé mejnih prepriov napravila in ako bi bili to dve velevlasti, ter bi Bolgarska ne bila pri volji dati dostojnega zadostenja, jele bi puške pokati, doli ob Donavi na Balkanu. Tako pa tega ne bo potreba. Ena ali druga velevlast bo stvar razsodila in rekla: „tako in tako-le mora biti, pa bo mir besedi.“ Vojska se pa iz tega na noben način ne bo izcimila, če tudi bi bila nekterim srbskim skupštinarjem

meriti; toda k sreči je bil pes prepoden in: causa finita.

Ko je pop dospel, šel je skozi stransko luknjo v svetišče. — Meni so pripravili prostor v jedini postranski klopi blizo altarja, kjer so bili nastavljeni tudi pevci in sicer: dva učitelja, Marindolski in Ponikviški pa pet malih dečkov, ki so bili pa zvrščeni, kakor kake orgeljice; prvi precej majhen in drugi vsak večji. — Ko se je pop nekako „naširal“ — česar pa nisem mogel na tanko videti skozi planke — dali so glas z zvoncec, in zdajci se pridrvijo ljudje v cerkev, ter se postavijo v red; in sicer ob desnem možki, ob levem ženske in fantini; možki spredaj in ženstvo zadaj. — Kadar zopet zvonček zapoje, znamenje je to, da je pričetek maše in potem se vsi pokrižajo podobno našemu latinskemu križu. Malo kasneje, kakor sem mogel nekoliko videti skozi planke, hodil je pop okoli stranske mize, ki je bila postavljena na levi strani altarja ter nekaj molil, na kar mi prijazni gospod iz Črnoplja, ki je bil poleg mene, pové, da sedaj posvečuje kruh in vino.

(Konec prih.)

iz Timoške doline dobrodošla. Danes ali jutri bo že brzojavna žica prinesla poročilo, kako da so v Sofiji rešili zagonetko in kaj so na srbski ultimatum odgovorili. V nedeljo je bil zadnji dan, da so se morali odločiti.

Francoski senat je sprejel postavo o razločljivosti zakona in sicer z veliko večino, ker je sklenil odpravo postav od 8. maja 1816. Vlada sama sлага se s senatovim sklepom s pristavkom, da ni več potreba v civilni postavodajalni knjigi opazke, da bi morala oba zakonska gledé razločitve zakona s tem zadovoljna biti. Nadjati se je pa vendar, da se ta pristavek ne bo sprejel, če tudi se je postava o ločljivosti sprejela. To pa zopet radikalne liste neznanstvo peče in grize ter pravijo, da bo ravno to zavornica, da se ločitev ne bo nikdar vpeljati zamogla. Koliko pa je zakonov, kjer bi bila v resnici in iz tehtnih vzrokov oba zakonska zadovoljna z ločitvijo? Največ je takih, ki si iz samopridnih namerov le eden del zakonskih želi ločitve, katero bi drugi del v nesrečo pripravila in take ločitve toraj tudi po novi postavi menda ne bodo mogoče. Sploh pa radikalni listi vpeljavo ločitve zakonov pozdravljajo za naprednjaški korak, ki pelje k ločitvi cerkve in države. Da sv. oče papež Leon ne bo do k temu molčali, smo že poslednjič omenili.

Že večkrat šinil je glas po Evropi, da mislijo na **Francoskem** prodati kronine diamante, ki se cenijo z drugo bisernino vred na 30 milijonov frankov in obstoji ta dragoceni zaklad francoske krone iz 9547 kosov dragih kamenov in drugega biserja. Najkrasniši med njimi je veliki diamant „regent“ imenovan, ki tehta 136 karatov in je sam 12 milijonov frankov vreden. Našli so ga v Partoulski jami in je nebrušen tehtal 410 karatov. Brusili so ga 2 leti in je le delo veljalo 125.000 frankov. Francoskemu kroninemu zakladu pridobil ga je vojvoda Orleanski leta 1717 za 3.375.000 frankov. Republika vlada je toraj ta zaklad tako v oči bosti jel, da ga kar nič več ne more trpeti v zakladnici in se ga je sklenila znebiti po vsaki ceni. Drugo vprašanje pa je, če li ima sedanja republikanska vlada kakošno pravico do tega, za njo ptujega premoženja in s kakošno pravico se ga ona prodajati upa? Pa kaj — saj še kronane glave ne prašajo za pravico!

Izvirni dopisi.

Iz Koparskega okraja, 8. jun. (Izid volitve.) Poročal si, dragi „Slovenec“, v listu dné 5. t. m. o gibanju volilnih zadev v Koparskem okraju in o trdni nadi narodnjakov, da bodo vgnali lahone in lahonske regenate v kozji rog, in zgodilo se je tako. Evo ti izid volitve. Slišali smo že poprej, da pojdejo volilci od Buzeta in Roča že v petek v Kopar, mislili smo toraj, da jih najdemo v soboto pri svojem prihodu v Koparu čakajoče naše volilce, da jih bodo združeni s Koparskimi vodji k svoji stranki pridobiti skušali. A kako se začudimo, ko vidimo, da najhujši Koparski agitatorji od daleč na nas gledajo, volilcev iz Buzeta in Roča pa nikjer nobenega ni. Na popraševanje, so li došli ali ne, dobili smo od nekterih odgovor, da niso še prišli, od drugih, da so prišli včeraj, da se pa ne pokažejo. Ko pa vidimo, da so naši izvan nekega duhovna, ki je bil po neprevidenem opraviilu zadržan, vsi prišli in si roke podajali, še celó edini iz Roča, ki je pri prvotnih volitvah za našo stranko prodril, nam je bilo malo več mar, naj so uni prišli ali ne, kajti videč, da lahoni niso mogli ne enega naših zapeljati, smo bili zmage gotovi.

Ob 10. uri dopoldne se prične volitev, c. kr. volilni komisar izvoli 3 volilce v volilno komisijo, dva naša in enega une stranke, pa slednji noče sprejeti, zato izvoli še enega od naših, potem je začela skupščina volilcev voliti še 4 druge ude v komisijo. Nasprotnikov je bilo le 6 navzočih, ki pa niso hoteli voliti v komisijo. Po sestavljeni volilni komisiji prebere njen predsednik preč. g. J. Jan, kdo zamore za poslanca izvoljen biti, kdo ne sme ne voliti, ne izvoljen biti, opominja volilce, naj volijo po svoji vesti in po zaupanji, katero so njihovi volilci vanje postavili, ne sebično, ker tukaj gre za blagor kmečkih občin itd. in sicer v slovenskem in italijanskem jeziku, in ko slednjič vpraša: ima kdo kaj opaziti, približa se A. M—šič, Kopere — tudi volilec in podá ugovor, pa kakov ugovor! Samo zabavljanje in razžaljenje duhovnov in učiteljev (ne izvzetih učiteljskega pripravništva v Kopru) z naslovi, ki se podajajo irredentovskim ustam, kakor fanatični farji, hrvaški farji, hribovci, ki so se v našo deželo priklatali, ti da zapeljujejo kmeta s silo, s žuganjem, z verskimi sredstvi in zaverajo laško kulturo itd., in zato se oni zdrže volitve in protestirajo. O joj mene! škoda za tako kulturo, ki se je tako sijajno pokazala lansko leto proti našim poslancem v Poreču,

desko, segajočo skoraj do vrha in nekako višnjevo pobarvano. Tu so bili trije vhodi: sredi eden, kjer so bila vrata, ter ob straneh, ktera dva pa sta bila pregrnjena z zagrinjali. Zadaj za temi „plankami“ pa je napravljen „oltar“ popolnoma podoben navadnemu ognjišču. Na teh „plankah“ pa so bili razni obrazi obešeni; v sredi glava sv. Ivana, zgoraj vstajenje Kristusovo, ob straneh kipi Jezusa in Marije, sv. Jurija in še nekaj drugih, česar pa nisem mogel natanko pogoditi.

V tem pa, ko jaz tako zamišljeno vse to ogledujem, zaslišim na mah nekakov vrišč za mojim hrbtom — in kaj je bilo? — Moral sem se v istini za „trebuh prijeti“, kajti Vlahi so s silno togoto drvili mojega „Hektorja“, ki je bil došel za menoj v svetišče; kajti oni smatrajo za veliko onečeščenje hiše božje, ako bi jo prestopila kaka žival, bodisi ktera koli. — Naj bi jih v tem posnemali tudi mi, ko se, žalibog, pri nas, zlasti v mestih večkrat vidi, da gospodje psi tako lepo prosto po cerkvi „špancirajo!“ — Jaz sem se le bal, da bi lastnika pasjega ne „pogruntali“; ker mislil sem: kaj velja da bi se morda tudi njemu utegnulo kaj enacega pri-

da so se sami pošteni Italijani sramovali nad njo in ktere se bo gotovo do smrti spominjal oni zapehjeni slovenski „irredentovec“, krčmar iz Pomjana, kojega so žandarji vklenjenega odpeljali v Kopar. Ko volilni predsednik ugovor glasno prečita in vidi, da ugovor nima nobene v postavi temeljne podlage, da je le izjava maščevanje zato, ker niso zamogli zmagati, pozove komisijne ude, da naj izrekó, se li sprejme ugovor ali povrne. Komisija je enoglasno izrekla, da se ne more sprejeti. Na to poda še volilec iz Buzečke občine, nek zagrižen renegat G—šič svoj ugovor, ki je bil pa povsem enak prvemu ter se isto tako zavrnel. Pred glasovanjem je vseh 6 nasprotnih volilcev iz volilne sobe zginilo. Ker g. Anton Križanac ni hotel sam sebi glasu dati, bil je z 48 glasovi, g. Spinčič pa z 49 glasovi izvoljen.

Opomniti je, da je šlo pri ti volitvi lahom za zmago ali za vedno smrt v Koparkem okraju, da so zato tudi vse poskušali, kar bi jim zamoglo k zmagi pripomoči, ali vse brez uspeha, le tam so se volilci na dvojno stran dobili, kjer resnično pravi posestniki po starih volilnih listih nimajo pravice voliti, pa tudi tam bo kmalo drugače; — in tako je močna trdnjava od Doline do Kastva, od Trsta do Reke proti pravi „irredenti“ postavljena.

Vseh zvijač in krivic, ki jih predrzni Lahi pri volitvah počenjajo, popisati ni mogoče. Pred 17 letmi, ko sem prvič v Istri v volilno borbo stopil, bi se mi ne bilo sanjalo, da se bo naše zapuščeno ljudstvo v 17. letih toliko zdramilo. Takrat me je debelo gledal vsak, ko sem ga hotel kaj podučiti, vsak je le mislil, da se glasovi kupujejo, in da tu ne gre za družega, ko za čast, kdo bo poslanec, koristi svoje in svojih občinarjev pa niso v tem spoznali, kdo jih zastopa. In zdaj čez 17 let, kako je vse drugače.

Slišal sem v soboto volilce govoriti: Lahi nimajo toliko denarja, da bi jim jaz svojo vero prodal. In res, lahko bi bil ubogi kmet 5, 10 gold. ali še več pridobil, pa akoravno je revež, mu je poštenje vendar še več. — Još Istra ni propala, lahko rečemo, ker zavednost se pomika zmiraj bolj v spodnjo Istro.

Iz Štajarskega, 5. junija. (Osobnosti.) Troje oseb imamo nasprotnih pri levici per nefas po našem mnenju, ker so po starših odgoji naravi podeljeni, po značajih prva dva — poklicani kakor veliko-posedstvo biti sredniki med dvema raznojezičnima strankama, pravi compromisisti še bolj pa konservativci. Prvi je Mariborski župan. Radi smo ga gledali kedaj dijaki dvorljivo postopati, občevati ljubeznjivo s Slovenci, k slov. besedam zahajati pa poslušati naše petje, učiti se slov. jezika itd. Drugi je poslanec dr. Schmiderer, ki je kedaj z bratom svojim tako ljubeznjiv bil. Kdo bi bil kedaj trdil, da bosta brata katoliški duhovščini tako nasprotovala, da bo prvi iznajdel ambossovo firmo, prevzel dvojnih kridatarjev vspehano celó potlačeno nemčurstvo ter bo jel „pavre“ loviti? Kako si gospoda upata učiti duhovnikov nikakor poslušati in odkodi sta poslanstvo sprejela? Kar zadeva radorabljen besedo denunciacija to-le: Po mojem se pravi denuncirati dejanje prednikovo dobro ali objektivno tako slabo razglaševati, da bi se mu kakorsibodi škodilo. Ker pa se je g. poslanec šolal za čas profesure Raičeve na istem učilišču, če tudi Raič ni bil njegov osebni profesor: tako je g. poslanec sedanjega tovariša Raiča eminentno denunciral, razkaževaje spremembo Raičevega imena v državnem zboru. Tretji je omenjeni prof. Ferk v Gradcu. Zraven tega, da se je pregrešil, kakor smo rekli, zoper duhovne gospode domače slovenske Kukošinek, Muršec, Hanžič, še v krog razžaljenih duhovnikov spadata č. gg. Lopič in Schopper, prvi izvrsten dijak sotovariš pa kakor taki naš nadzornik in voditelj in drugi sedaj eistercijski duhoven v Rainu, bivši mladostni tovariš intimus, ki pa kot katoliški duhoven kakor vsak nemški duhoven profesorjeve alotrije zavreči mora. G. prof. se je nam vsem v mladosti hlinil ter se nam njegov značaj že v mladosti ni dopadel zaradi prevelike sladkarije ter od tega gospoda nič ne pričakujemo; pač sta temu nasproti značaja prvega in družega gospoda taka, da prevrat in iskanje pravice, prestop do konservativne stranke ni nemogoče ali izključeno — in za ta slučaj z drugimi Mariborskimi gospodi Radaj, Dominkuš, Gödl, zamoreta postati kandidata za predsedniški stol v Graškem prihodnem deželnem zboru, koji kandidati z graškimi imajo popolnoma zmožni biti obojih deželnih jezikov.

Iz Celovca, 6. junija. (Slovenska pravna akademija v Ljubljani.) Da ravnopravnost slovenskega

jezika tako počasi napreduje, krivo je največ pomanjkanje takih juristov, ki bi bili našega jezika v toliki meri zmožni, da bi zamogli slovensko uradovati. V prvo je že število slovenskih pravnikov primeroma že samo na sebi premajhno. Slovenci so nekaj prerrevni, da bi pošiljali svoje sinove na Dunaji ali v Gradec, nekaj jih pa tudi dajati nočejo zaradi raznih, tehtnih vzrokov (mogoče, da včasih tudi neopravičenih, kar je pa povsod.) Naši dijaki se po osmi šoli obrnejo navadno k pošti, telegrafu, k železnicam itd. če ne k bogoslovji. (Na Koroškem pa sploh premalo Slovencev študira.) Pa še tisti Slovenci, ki so se na Dunaji ali Gradcu izšolali na pravni vikši šoli, ne znajo uradovati slovensko, ker so se izučili na podlagi nemščine, toraj slovenskih izrazov (terminov) ne poznajo tako natanko in določno, kakor je pri sodnijskih in političnih pismih potrebno. Tudi za take je potem nemško uradovanje bolj pripravno.

Svoje dni se je po slovenskih časnikih čital prepis, ali je slovensko vseučilišče mogoče ali ne. Moja misel je ta, da pustimo za zdaj vseučilišče pri miru, da se pa toliko bolj živo potegnemo za napravo slovenske pravne akademije v Ljubljani. Ali se bo iz te akademije pozneje izcimilo vseučilišče (kakor v Zagrebu), ali ne, to prepustimo poznejšim časom. Pravna akademija pa je po mojih mislih mogoča in mora mogoča biti. Na ugovore onih, ki mislijo, da morajo profesorji na visokih šolah same evropske celebritete biti, se ne bomo ozirali, kajti mi preživimo potrebujemo slovensčine zmožnih juristov, uradnikov. Za prvo dobo zadostuje, da profesorke stolice samo za silo oskrbimo, pozneje bo akademija sama izgojila profesorje za svojo potrebo. Še na starih univerzah niso vsi profesorji kapacitete, neki profesor je pa svoje dni hotel dokazati, da mi akademije še s srednjimi močmi oskrbeti ne moremo. Tako nizko pa jaz slovenskih učenjakov ne cenim, akoravno sam pripoznam, da ni vsak za profesorja, če je tudi potrebne šole dovršil, pozneje pa študije na klin obesil. Slovenska pravna akademija pa ni za to potrebna, da bi na njej izučeni juristi po celi Evropi sloveli, ampak zato je potrebna, da dobimo enkrat uradnike, ki bodo znali v našem jeziku uradovati.

Jaz vidim na taki akademiji same lepe strani. Prvič bo lahko več domačinov študiralo, ker je življenje v Ljubljani vendar ceneje, kakor v Gradcu ali na Dunaji. V Ljubljani dijak z mesečnimi 15 gl. izhaja, ker mu lahko iz doma kaj prinesejo, v Gradcu pa ima 30 gl. premalo. Če se mora vsak dan 3 do 4 ure s podučevanjem otrok ubijati, koliko časa mu ostane za lastne študije? Drugič je to pripravno, da se bodo juristi izučili v obeh jezikih, nemškem in slovenskem, ter bodo potem lahko slovensko uradovali. Tretjič pa je velik dobiček za Ljubljano. Tisti denar, ki ga zdaj slovenski juristi v Gradcu in na Dunaj znosijo, ostal bo v Ljubljani. Kdor toraj to misel izpodbija, tak se ne more šteti med slovenske rodoljube. Vsak začetek je težak, to je res, bedasto pa je govoriti vedno o tem, da je to za nas nemogoče, da nimamo knjig in profesorjev itd. Tako besedovanje prepustimo nemškutarjem! Kar je bilo Hrvatom mogoče, bo tudi nam mogoče. Vseh Slovencev vkup mnogo manj ni, revniši pa tudi niso, treba je le enake požrtvovalnosti in vneme. Literatura so imeli pač Hrvatje malo večjo, a to je vendar gotovo, da literatura ne bode zadržek, naj bi bile le druge pogoje. Na suhem se še ni nobeden plavati naučil; če ga pa v vodo porineš, bo že začel brcati in migati, da se reši in pri tem se plavati nauči. Taka bo tudi z akademijo. Drevesce je vsajeno in poganja, profesorji in učenci bodo že skrbeli, da se vtrdi in izraste v lepo močno drevo.

Če je res, kar se nam vedno zatrjuje, da nam vlada ni nasprotna, potem se „slovenski pravna akademija“ ne sme in ne more upirati. Tedaj je le še naše stanovitne volje, požrtvovalnosti in vstrajnega delovanja potreba.

Domače novice.

(*Nemškutarji pa knez in škof Ljubljanski.*) V večernem listu graške „Tagespost“ z dne 7. t. m. stoji na prvem mestu dopis iz Ljubljane o novem knezu in škofu Ljubljanskem. V tem dopisu se trdi da se slovenski listi posebno poganjajo za dr. Kulavica, čigar imenovanje pa bi deželi ne prineslo

miru, ker je tako napet narodnjak (ist so sehr Vollblut-Slovene), da je pri neki vožnji po železnici dvema gospéma oponašal, ker so se drznile nemški govoriti! Edino mogoč kandidat se zdi dopisniku, ki je baje glavni steber nemškega „Schulvereina“ v Ljubljani, Olomuški kanonik pl. Premierstein, češ, da je vsled svojega mnogoletnega službovanja po raznih farah po Kranjskem in pozneje kot kanonik v Ljubljani zaradi svoje velike učenosti, svoje dobrotelčnosti in strpljivosti postal eden najbolj priljubljenih duhovnikov v deželi, in da bi se njegovo imenovanje v mestu in po deželi sprejelo z največjo radostjo! Se bode li g. kanonik takim pisateljem in listom take vrste za tako hvalisanje posebno zahvaljeval, ne vemo, ostanemo pa pri tem, kar smo pisali v „Slovenca“, ko je počil prvi glas, da za Ljubljansko škofijo nekteri ponujajo kanonika Premiersteina. Rekli smo takrat, da bi bilo to nesreča za škofijo in nesreča za prečastitega g. kanonika samega. Zato se pa tudi vsem, ki naše razmere bolje poznajo, kakor dopisnik „Tagesposte“, zdi nemogoče, da bi se pri izbiranju višjega pastirja ozirali na omenjenega gospoda. Toda pustimo to, in obrnimo se še enkrat k odstavku, ki zadeva dr. Kulavica. Koliko je resnice v tem? Niti toliko ne, kolikor je za nohtom črnega, ampak vse je le gola in zvijačna laž. Po mestu se govori, da se je v dopisu omenjeni dogodek vršil o priliki cesarjevega bivanja tu, ko so se ljudje peljali iz Ljubljane na Bled, da bi tam presvitlega cesarja pozdravili. Neke odlične osebe so tedaj cesarju srčno in navdušeno klicale „hoch, hoch“, pa so bile baje od dr. Kulavica posvarjene: „Sind wir denn in Preussen“ — smo li na Pruskem? Vse to je hudovoljno izmišljena laž; dr. Kulavica takrat še na Kranjskem ni bilo, toraj se tudi ni mogel iz Ljubljane peljati na Bled ter govoriti omenjenih besed. In vendar se ta grda laž po Ljubljani raznaša celó od takih ljudi, od katerih bi človek tega ne mislil, in ki imajo celó v duhovskem zavodu sorodnike, svoj posel in svoj zaslužek. Ali ni to zares nesramno? Kar se tiče omenjenih „hoch“-klicev, je pač res, da so jih prav ostentativno, t. j. z očitnim mrzenjem in zasmehom slovenske narodnosti vpile neke gospe ali gospice (— komaj smo se premagali, da nam niso goske iz peresa ušle —), katerih rodovine so na Kranjskem obogatele ter se jim še dandanes dobro godi. In so mar njih rodovine nemške? Imena tega ne kažejo; eno ima končnico „ičič“, eno se pa le malo drugače glasi, pa tudi ne nemško. Pa ko bi tudi res bile prave nemke, se li spodobi za olikanega človeka, da hoče posmehljivo sramotiti deželo, v kateri se je odebil? Gotovo se to ne spodobi nikomur, še manj pa nežnemu, rahločutnemu (— vsaj tak bi moral biti —) ženskemu spolu. Prav je toraj imel neki gospod, ki je svojo nevoljo pokazal z izrazom: „Sind wir denn in Preussen?“ In kdo bi mogel komu vsled tega kaj hudega očitati, ako bi bil dotični gospod res tudi dr. Kulavice? Sicer pa to, kakor smo že prej omenjali, ni bil dr. Kulavice, ampak nek drug gospod, čigar ime nam je dobro znano. Taka pravicoljubnost je toraj pri naših nemčurskih liberalcih; skoraj bi rekli: fej te bodi! Naj še dostavimo, da c. k. dvor, pri katerem živi dr. Kulavice, pač ni kraj, kjer bi se gojila narodna prenapetost, ker imajo vsi pred očmi vzvišeni zgled presvitlega cesarja, ki med svojimi podložniki ne delajo nobenega razločka in za vse narode skrbé z enako prisrčno ljubeznijo. Toliko v popravo laži in lažnjivega Ljubljanskega dopisnika „Tagesposte“, od ktere se nadejamo, da bode svoje obrekovanje preklicala. Mar ne?

(*Enketo za pogojezdovanje Krasa*) je za jutri sklical g. deželni predsednik baron Winkler. Povabljeni so razun poročevalca vladnega svetovaleca g. Wurzbacha še gospodje: Vošnjak, Detela, gojzdni nadzornik Goll, pa Seunig, Robič in Pirc.

(*Akademija*), ki so jo včeraj zvečer napravili gojenci knezo-škofijskega Alojzijevišča na čast gosp. deželnemu predsedniku baronu Winklerju, bila je prav prijetna zabava ter je ob enem pričala, da se gojenci poleg zapovedanih strok učé tudi še mnogo drugih reči, petja, muzike, tujih jezikov itd., ki jim utegnejo kdaj v življenju jako prav priti. Vdeležil se je veselice g. deželni predsednik baron Winkler s svojo gospó, deželni glavar grof Thurn, deželne sodnije višji sodnik Kapretz, mnogi profesorji in učitelji tukajšnjih šol, korarji stolnega kapitela, bogoslovski profesorji, skoraj vsi v Ljubljani bivajoči duhovniki in še dokaj drugih odličnih gostov, mestnih odbornikov, meščanov itd. Program je bil prav

primerno vredjen in so se točke prav gladko in večidel tudi prav dobro izvrševale. Zlasti je pričalo krepko in lepo ubrano petje, da imajo gojenci dobra grla in vbrana ušesa. Živahna pohvala donela je mladim pevcom zlasti pri šopku narodnih pesem hrvatskih in pri vencu Vodnikovih in na njega zloženih pesem. Tudi šestošolec Kunovar, ki je pel tenorove samospespeve „Schlummerlied“, „Slepec“ in „Ach neni“ žel je zaslužen pohvalo. Deklamacije so bile precej dobro izbrane, samo latinsko bi bilo bolj vzeti iz kaknega znanega klasika, kakor pa sostavek novejšega pisatelja. Najboljša deklamacija bila je iz staroslovenščine „izgubli sin“, ki so jo gostje prav pazljivo poslušali, in za katero je govorniku sedmošolec Ivanu Oštirju donela burna pohvala. Tudi grška deklamacija bila je prav dobra, izgovarjanje in poudarjanje pravilno, pri latinski pa je govornik preveč škandiral, pri nemški des „Knaben Berglied“ pa premalo primerno naglašal. Francoska in italijanska deklamacija ste bile gladki in tudi česka in hrvatska beseda ste govornikom tekle urno iz ust, vendar bi bili sploh želeli malo več čuta in navdušenosti. Gosli in harmonij sukala sta Čerin in Kunovar dobro in brez bojzljivosti. Splošnji vtis akademije bil je prav ugoden in občinstvo je imelo priliko se dejansko prepričati, da gojenci knezoškofijskega Alojzijevišča dobro porabljajo čas in duševne zmožnosti.

(Pismena matura), ki se je pričela minuli teden na tukajšnji e. k. višji gimnaziji, se je že dovršila. Na višji realki pričela se je pismena matura večeraj. Ustmena preskušnja zrelosti prične se na veliki realki 4. in 5., na višji gimnaziji pa 7. in v naslednjih dnevih meseca julija. Predsednik bo deželni šolski nadzornik g. Jakob Smolej. Vdeležili se je bodo tako na gimnaziji kakor na realki vsi abiturijenti.

(Huda ura) prišla je danes nad Ljubljansko mesto. Vreme že celi dan kislo, se je proti trem popolnoma na dež obrnilo. Vtil se je gost in droban; proti četrti na štiri jelo je pa treskati, da se lahko reče kar mah na mah. Malo, skoraj nič gromenja, kedar se je pa zablistalo, vdarilo je ob enem, da je bilo groza.

(Treščilo je) na Glincah pri Viču v na samem stoječe poslopje s kozolcem danes popoldne proti pol štirim in je kozolec pogorel. — Le nekoliko poprej vdarila je strela v zvonik tukajšnje frančiškanske cerkve.

(Robinzona) dobili so minuli teden pod Tivoli v osobi propadlega Ž., ki je bil svoje dni feldvebelj in polkovni profos. Nastanovil se je ondi v pleteni in z ilovico ometani hišici, kamor je spat zahajal in si tako drago stanovnico prihranil. Ž. je bil ondi popolnoma zadovoljen s svoje osodo, manj je pa ugajala gozdnemu čuvaju, ko ga je zasledil. Podal se je v Šiško k županu, kjer je stvar javil. Konec komendije je bil, da so prišli orožniki novo Robinzonovo pogledat, kjer so modernega Robinzona ravno spečega dobili. Čevlje je imel pod stropom na klinu obešene. Ker so se bali, da bi se mož vendar-le prehladiti znal, vzeli so ga saboj.

(Razpis učiteljskih služb.) V cenjenem listu „Slovenca“ bile so pred kratkim nekatere učiteljske službe Postojnskega okraja razpisane, a nahaja se v tem razpisu več pomot. Prosim, objaviti, da je razpisana tretja učiteljska služba v Postojni z letno plačo 500 gld.; v Vipavi druga s 500 gold. in četrta s 400 gold.; v Trnovem druga s 500 gold. Dalje so razpisane službe na Ubeljskem, spodnjem Zemonu, v Nadanjemseleu in na Ostrožnembrou s 450 gold. — in na Planini, v Razdrtem in v Lozicah s 400 goldinarjev.

C. kr. šolski svet v Postojni, 9. junija 1884.

(Goriški nadškof dr. Zorn) bili so v petek pri cesarji na Dunaji pri avdijenci, ter so se v soboto zopet vrnili v Gorico.

(Pri občinskih volitvah v Gorici) so bili 6. t. m. izvoljeni: grof Coronini s 167, prošt dr. Vallussi s 165, dr. Marizza s 135 in M. Furlani s 133 glasovi.

(Živinsko razstavo) bode napravila kmetijska družba goriška koncem meseca septembra.

(Svilorejce) bo morda zanimala novica, da se bo začel 11. t. m. v Umagu, majhnem ob adrijanskem morji ležečem isterskem mestecu somenj za svilne kokone ali mešičke, ki bo dalj časa trajal.

Razne reči.

— Sol za živino so na povelje denarnega ministra izdelali v Vielički ter jo razposlali nekterim posestnikom na Českem, Moravskem in v Šleziji za poskušnjo. Sol je namešana z drugimi izdelki ter se za ljudi ne da rabiti. Ako se bode ta poskušnja potrdila, prodajala se bode sol za živino po nizkej ceni po celem cesarstvu.

— Blagorodni g. kmet. Pod tem naslovom (istina) dobi kmet od nemčurskega volilnega komiteja na Štajarskem pismo, s kojim ga hočejo vjeti (Bauernfängerei) za nemčurskega kandidata. Glejte oče, opozori kmeta gospod, kako ste povzdignjeni, imenujejo vas blagorodnega gospoda, ali vas ne veseli to? Pаметen kmet pa reče: Saj nisem, gospod, jaz blagorojen! navaden kmet sem, družega pa nič, drugo je le za šalo in odveč, ta wohlgeboren! Čedno in dobro odgovorjeno.

— Železnico iz Spielfelda v Radgono bo delala južna železnica, ki je za to že dobila od vlade potrebnega dovoljenja.

— Iz Dunaja v Serajevo šel je o binkoštih poseben železničen vlak za polovico sicer navadne voznine. Pa z Dunaja ni prišel s tem vlakom prav noben popotnik in do Broda se sploh ni oddalo nič vozniških kart. Samo nekaj Turkov in Španijolcev pripeljalo se je v Serajevo, pa še ti so vstopili večidel na bolj bližnjih postajah.

— Tudi to je posnemanja vredno. „Magyar Allam“ poroča, da so osmošolci Kaloške gimnazije iz lastnega nagiba storili pred Marijnim altarjem v Kaloški jezuitovski cerkvi obljubo, da ne bo nobeden izmed njih kedaj pristopil h kakemu skrivnemu društvu. Obljubo je sprejel P. Rosty, ki je pri tej priložnosti nagovoril vnete mladenče in jim v slavnem govoru pokazal, kolike pomembe je to, da so pozivu sv. Očeta tako nasproti prišli. Vsak osmošolec je z lastno roko podpisano obljubo glasno prebral in jo imenovanemu duhovniku pred altarjem izročil. Ako je na Ogerskem še veliko tako vnetih mladenčev, je še veliko upanja, da se reši „marijansko“ kraljestvo more, ki ga zdaj mori.

— Kako popravljajo drugod duhovensko kongruo? V Monastiru in v porenskem delu Monastirske škofije ustanovlja se plača župnikov na 1800 mark ali 900 gld. v zlatu. Razun tega imajo duhovniki še brezplačno stanovanje v župniji. In kako zboljšujejo pri nas duhovsko plačo!

— Boj proti glasovirju. Berolinski pisatelji in uredniki so opiraje se na Bismarkovo „pravico do dela“, razposlali po Berolinu peticijo, katero bodo izročili policijskemu ravnateljstvu, da omeji igranje na glasovir, ker jih moti v njihovem duševnem delu. Ako bi njihova obveljala, bi se po celem Berolinu igralo na glasovir le od 11—2 popoldne in od 8—11 zvečer.

— Kanal med Francosko in Španjsko. O projektiranem kanalu, ki bo vezal atlantiški ocean s sredozemskim morjem, govori Madridski „Timesov“ dopis: Ta projekt, s katerim bo iberski polotok spremenjen v otok, se bo brez dvojbeno vresničil. Gredé od Gironda bo projektirani kanal speljan mimo Toulouse po pokrajini Languedoc in nedaleč od Marbonne se bo končal v morje. Kanal bo tako globok in širok, da bodo lahko naj večje ladije po njem plule. Podjetniki so prosili francosko vlado za letnih 10 milijonov frankov poročstva od l. 1889 naprej, da bo kanal narejen.

— Skrivnost pod mizico. Gosti edine kavarne v južno-laškem mestu Filadelfiji so se pretekli teden ne malo prestrašili, ko je prišla policijska komisija kot zid obledelemu kavarniku naznaniti, da misli njegovo stanovanje pregledati. Mlada gospodična, ki je sedela pri mizici, je morala svoj prostor zapustiti. Ko so mizico odstranili, so našli pod njo mala vratica, ki so peljala v podzemeljsko klet. Tu je ležala kavarnikova žena vsa suha in zanemarjena. Nečloveški mož jo je pred štirimi leti zaprl, da bi mogel brez zapreke živeti z ono mlado žensko. V mestu je pa dal razširiti govorico, da je žena nagnagla znorela in jo je zato moral zapreti. Pa nekdo izmed gostov je objavil nečloveški čin hudobnega kavarnika policiji. Nobena stvar ni tako skrita, da bi ne bila kedaj očita!

— Pogreb ciganske kraljice. Nedavno je umrla v Daytonu, v državi Ohio, kraljica severoamerikanskih ciganov Gannie Gefferi. Rujavi njeni podložniki so se zbrali od vseh vetrov k njenemu pogrebu. Samo v taborju pred mestom jih je bilo 2000. Mrtva kraljica je bila balzamirana in očitno izpostavljena. Pogrebne spreveda so se vdeležili izključno samo cigani. Velika množica zvedavega ljudstva je stala ob cesti in gledala nenavaden pogreb. Na pokopališču je opravil pastor pogrebne obrede, na kar so spustili krsto v drugo kamenito, ki je bila na dnu 10 čevljev globokega groba. Cigani so obkolili grob in zagnali strašanski jok in stok. Ko so hotli veliko kamenito krsto pokriti s kamenito ploščo, so poskakali sinovi in hčere umrle kraljice v grob, kjer so s solzami močili krsto in jo toliko časa poljubovali, dokler jih niso s silo izvlekli iz jame. Zdaj je bilo še le mogoče položiti na krsto kamenito ploščo in grob zasuti. Nanj so postavili cigani velikanski spominek s kipom umrle kraljice v naradni velikosti.

Telegrami.

Sofija, 10. junija. Bolgarska vlada vprašala je Vidinskega prefekta, koliko srbskih emigrantov se v njegovem okraju nahaja. Po celi Bolgariji jih je štirideset. Iz Vidina jih bodo prej ko ne preselili v kako drugo mesto.

Madrid, 9. junija. 300 metrov dolg predor (tunel) Asturijske železnice se je podrl in je 12 delavcev podsul.

Dunaj, 10. junija. Anarhista Stellmacherja spoznali so v vseh zatožnih točkah krivega in so ga na smrt obsodili.

Niš, 10. junija. Diplomatični srbski agent zapustil je danes Sofijo (Sredec), ker Bolgarska ni hotela odgovoriti na srbski ultimatum, kakor so Srbi to zahtevali.

Umrlj so:

6. junija. Neža Uratarič, poštnega sluge žena, 54 let, Dunajska cesta št. 5, jetika.

8. junija. Viljem Šlei, železniške postaje paznik, 74 let, Travnjske ulice št. 5, kap na možganih. — Janez Pir, delavčev sin, 1 1/2 dni, Dunajska cesta št. 23, oslabljenje. — Rudolf Salmič, užitninskega paznika sin, 15 mes., Poljanska cesta št. 18, Rhachitis.

V bolnišnici:

5. junija. Franc More, kupčijski učenec, 18 let, jetika.
7. junija. Marija Peternel, dalavčeva žena, 50 let, vsled edema v možganih.
8. junija. Marija Čelik, delavka, 50 let, jetika.

Tujci.

9. junija.

Pri **Maliči**: A. Reiff, zasebnik, s soprogo, z Dunaja. — Rudolf Hassea, knjigotrožec, z Dunaja. — Ferd. Bauer, tovarnar, z Dunaja. — Al. Klos, trg. potovalec, z Dunaja. — Leopold Aengstl, komisar, z Dunaja. — F. H. Wirth, tovarnar, iz Beljaka.

Pri **Stonu**: Albert Schopf, tovarnar, z Dunaja. — H. Seidner, trg. potovalec, z Dunaja. — Herm. Gössl in W. Münch, trg. potovalec, iz Prage. — Viktor Sunko, kupč. lesa, iz Zagreba. — Rupert Wimer, natak, iz Zagreba. — Nikolaj Bistratz, zasebnik, iz Gradea. — Lud. pl. Varady, e. k. častnik, s soprogo, iz Zadra. — Karmina in Magdalena Vidali, zasebnici, iz Reke. — Alojzij Happacher, gostilničar, iz Gorice. — Janez Janežič, duhovnik, z Bleda.

Pri **Avstrijskem cesarji**: Anton Stegu in Štefan Hrovat, iz Trsta. — Vinc. Piekarsky, iz Verzece. — Štefan Gerdešič, brivec, iz Celja. — Ignacij in Janez Eržen, iz Idrije.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

9. junija.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 45 kr
Sreberna „ „ „ „	81 „ 40 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101 „ 80 „
Papirna renta, davka prosta	95 „ 75 „
Akcije avstr.-ogerske banke	857 „ — „
Kreditne akcije	160 gld. 306 „ 40 „
London	122 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 76 „
Francoski napoleond.	9 „ 67 1/2 „
Nemške marke	59 „ 60 „

**Poli-
tura**
(5) **za**
**mobi-
lije,**

katere se lahko vsakdo posluži, da si zlika svoje stare mobilije, ki se že po prvem likanji svetijo kakor nove. Cena za vsako steklenico l gl. 20 kr. proti poštnem povzetju razpošilja

L. Epstein,
Wien, VI., Getreidemarkt 17.

DUHOVNO
PASTIRSTVO.

Slovenskim bogoslovem in mašnikom
spisal
Anton Zupančič,
profesor pastirstva.

Cena 1 gl. 20 kr. Po pošti 10 kr. več.

Dobiva se v
Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Izišli prvi del obsega osebo in lastnosti duh. pastirja; potem homiletiko in katehetiko.

Tržaški škofijski list knjigo priporoča s sledečimi besedami: Opus multa eruditione et practica methodo compilatum . . . sacerdotibus optime commendamus.